

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum pater sit sapiens sapientia quam genuit. C. D

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Cap 7. non
lege à prin.

neq; dono superioris alicuius, sed suo proprio ser-
uantes vnitatem pacis. Ecce hic dicit quod essen-
tia sua & dono suo seruant vnitatē. Idem in xv. de
Trin. ait: In illa Trinitate quis audeat dicere, pa-
trem nec se, nec filium, nec spiritum sanctum dili-
gere, nisi per spiritum sanctum. Hic aperte osten-
dit, patrem non tantum per spiritum sanctū dili-
gere: non autem simpliciter dicit patrem non dili-
gere per spiritum sanctum.

*Vtrum pater sit sapiens sapientia quam genuit, sicut
diligat amore qui ab ipso pro-
cedit.*

C

Aug. t. 1. in
prin. & c. 2.
1. Cor. 1. d

Præterea diligenter inuestigari oportet, vtrum
pater sapiens sit sapientia quam genuit, quæ tan-
tum filius est. Quod videtur à simili posse proba-
ri. Si enim pater diligit amore qui ab ipso, pcedit,
cur nō & sapientia vel intelligentia quam ipse ge-
nuit, vel intelligit? Hæc quæstionē vrgere videtur,
vt ait Aug. in 6. lib. de Trin. quod scripsit Apostol⁹,
dicens: Christum Dei virtutem & Dei sapientiam.
Vbi quæritur, vtrum ita sit pater sapientiæ & vir-
tutis suæ, & hac sapiētia sapiens sit quā genuit, &
hac virtute potens quā genuit. Sed absit vt ita sit:
quia si hoc est ibi esse q; sapere, non per illam sapi-
entiā quā genuit sapiēs dicitur pater: alioquin nō
ipsa ab illo, sed ille ab ipsa est. Si enim sapiētia q;
genuit, causa est illi vt sapiens sit, etiā vt sit ipsa il-
li causa est: q; fieri non potest, nisi gignendo eū aut
faciendo: sed nec genitricē, nec conditricē patris
vllō modo quisquam dixerit sapientiā. quid enim
est insanius? Ergo pater ipsa sapientia est, qua sa-
piēs est. Fili⁹ vero dicitur sapientia patris, & virt⁹
patris: nō q; pater per eum sit sapiens vel potens,
sed quia filius sapientia, & virtus est de patre sa-
pientia & virtute. Ex his ergo patet q; pater nō est
sapiens sapientia genita, sed seipso sapientia inge-
nita. Aug. in li. 83. quæst. 23. quæst. to. 4. Cū sapiens
Deus

Deus dicitur, & sapientia sapiens dicitur, sine qua cum vel fuisse aliquando, vel esse posse nefas est credere, non participatione sapientiæ sapiens dicitur: sicut anima quæ & esse, & non esse sapiens potest, sed quod ipse eam genuerit quæ sapiens dicitur sapientia: Animaduerte lector, patrem dici sapientiam genita sapientia, quod aliis obuiat testimonio. Verum hoc Aug. corrigit in lib. 1. de tract. ca. xx. inquit: Dixi in lib. 83. quæstio. de patre, quæ eam genuit, qua sapiens dicitur, sapientiam. Sed melius istam quæstionem in libro postea de Trin. tractaui.

Vtrum filius sit sapiens sapientia genita vel ingenta.

D.

Post hæc quæri solet à quibusdam, vtrum filius sit sapiens sapientia genita, vel ingenta. Si n. non est sapiens sapientia genita, nec seipso sapiens est: si vero sapientia genita sapiens est, nõ videretur sapiens esse sapientia ingenta: & ita nõ videretur esse sapiens à patre, cū à patre habeat omnia. Ad quod dicimus, quod vna est sapientia patris & filii & spiritus S. sicut vna essentia: quia sapientia in illius naturæ simplicitate est essentia: & tamen filius tantū est sapiētia genita, & pater tantum est sapientia ingenta: & sapiētia genita est de sapiētia ingenta, vel à sapientia ingenta. Et cum idē sit ibi esse, quod sapientē esse, relinquitur vt sapientia genita sit sapiēs de sapientia ingenta. Non ergo filius dicitur sapientia Dei, tanquam ipse solus intelligens sit, vel sapiēs sibi & patri & spiritui S. quia vt ait August. in xv. li. de Trin. cap. vij. Si solus ibi filius intelligit & sibi & patri & spiritui sancto, ad illā reditur absurditatem, vt pater non sit sapiens de seipso, sed de filio: nec sapientia sapientiam genuerit, sed ea sapientia pater dicatur sapiens esse quā genuit. Vbi n. non est intelligentia, nec sapientia potest esse. Ideoq; si pater non intelligit ipse sibi, sed filius intelli-

*Aug. c. 7.
ante me-
dium.*

*Ibidem fere
continuo.*

*Ibid. paulo
inferius*

telligit patri, profecto fili⁹ patrē sapientē facit. Et si hoc est Deo esse q̄ sapere : & ea illi est essentia quæ sapientia, non filius à patre, quod verum est, sed à filio potius pater habet essentiam, quod absurdissimum atque falsissimum est. Est ergo Deus pater sapiens ea, quæ ipse est, sua sapientia : & fili⁹ sapiētia patris, est sapiens de sapientia quæ est pater, de quo est genitus filius : Ita & pater est intelligens ea, quæ ipse est, sua intelligētia. Nō n. esset sapiens, qui nō esset intelligēs. Filius autē intelligētia patris, de intelligētia gēitus est, quæ est pater : de qua & intelligens est. Proinde pater est sapientia : & filius sapientia, & vterque vna est sapientia : & tamen solus pater est ingenita sapientia, & filius solus genita sapientia : nec tamen alia sapiētia pater, alia sapientia filius, sed vna eademq; est : sicut pater est Deus ingenuus, & filius est Deus genitus ; neq; Deus genitus, est De⁹ ingenuus, non ideo tamē alius Deus est pater, alius Deus fili⁹, sed vnus Deus vterq; ; non autem vnus : Alius est enim genitus, alius ingenuus, sed non alius Deus : imo vterq; vnum, siue vnus Deus. Ita non est sapientia genita, sapiētia ingenita, sed alia est sapientia genita, alia ingenita : non tamen est alia sapientia, sed vna eademq; sapientia.

An filius sit sapiens seipso vel per seipsum.

*Solutio se-
cū dum quos-
dam.*

*Aliorum de-
terminatio*

Ex prædictis constat, q̄ filius non est sapiens à se neq; de se, sed de patre, & à patre. Quæri autem solet, vtrum filius sit sapiens seipso vel per se ipsū? Quidā dicunt multiplicem hic fieri intelligentiā, & ideo distinguendum fore : ita vt cum dicis filiū esse sapientem seipso vel per seipsum, si sui natura & essentia sapientem intelligas, verus sit intelligēt⁹ : si vero à seipso vel de seipso sapientē esse intelligas, falsitati subiectā habeas intelligentiā. Alii vero simpliciter & absq; determinatione cōcedūt huiusmodi locutiones, filius est sapiens per se, sed non